

Vladimír Bokes & sedem bokesovcov

Koncertná premiéra originálneho projektu súčasnej hudby

Vladimír Bokes | *Fúga pre 7 nástrojov*

Boško Milaković | *51*

Lukáš Borzík | *Waiting for Górecki*

Tomáš Boroš | *Zlatá brána otvorená*

Marián Lejava | *Principium*

Miloš Betko | *Tiers*

Ivan Buffa | *Organismo*

Ján Zach | *Sectio Aurea*

1. jún 2012 | 19.00 hod. | Stanica Žilina-Záriečie

QUASARS ENSEMBLE

flauta | Andrea Bošková

hoboj | Júlia Gálová

klarinet | Martin Mosorjak

klavír | Diana Buffa

husle | Peter Mosorjak

viola | Peter Zwiebel

violončelo | Andrej Gál

umelecký vedúci, dirigent | **Ivan Buffa**

Slovo vydavateľa

Po realizácii úspešného projektu *Kvintové variácie slovenských skladateľov* (2006 – 2011), ktorý získal *Cenu SOZA* ako najúspešnejší projekt v oblasti vážnej hudby na Slovensku v roku 2007, ako aj certifikát *Guinness World Records™*, prichádza vydavateľstvo Slovak Music Bridge s novým projektom *7b*.

Ide o prierezovú prezentáciu kompozičnej školy prof. Vladimíra Bokesa, ktorá je v súčasnosti, so svojou 30-ročnou tradíciou, jedným z najvýznamnejších centier profilovania profesionálnych hudobných skladateľov na Slovensku. Vladimír Bokes a jeho 7 bývalých žiakov (M. Betko, J. Zach, T. Boroš, M. Lejava, B. Milakovič, I. Buffa a L. Borzík) vytvorili z iniciatívy hudobného vydavateľstva Slovak Music Bridge pozoruhodné hudobné dielo pre 7 nástrojov, vychádzajúce zo spoločnej fúgovej témy, ktorú navrhol V. Bokes.

Presto

sul ponticello
pp

Skladby, v ktorých postupne dominujú jednotlivé hudobné nástroje, prechádzajú celým „b-čkovým“ spektrom kvintového kruhu. Dielo, ako celok, predstavuje atraktívnu kolekciu ôsmich skladieb, plnú vnútornej dynamiky, hudobného napätia, racionálnych fines a emocionálnych nuáns, rafinovanej inštrumentácie a skrytých hudobných i mimohudobných odkazov.

Vychutnajte si aktuálne kompozičné štýly súčasných slovenských skladateľov, v skvelej interpretácii súboru Quasars Ensemble!

Miloš Betko | Slovak Music Bridge
www.slovakmusicbridge.eu

Prof. Vladimír Bokes hodnotí svoje pedagogické pôsobenie

Tridsať rokov mojej pedagogickej aktivity v kompozícii nebolo jednoduchým obdobím, ale ako aj program dnešného koncertu ukazuje, prinieslo svoju úrodu. Mám z toho radosť. Na začiatku môjho pôsobenia na VŠMU, či dokonca ešte predtým, bolo uvedenie si priepastného rozdielu medzi obsahom výučby u nás, a, na druhej strane, na popredných európskych a svetových školách. Snažil som sa robiť všetko pre to, aby sa tento rozdiel zmiernil a odstránil. Zo začiatku, najmä v období takzvanéj normalizácie, viedla táto snaha k dnes už neuveriteľným konfliktom a zákazom uvádzania mojich vlastných diel zo strany komunistických ideológov a „umenovedcov“.

Od roku 1989 z mojej triedy vychádzali absolventi skladby, väčšina z nich sa v tomto odbore uplatnila. Výsledkom je existujúca kompozičná škola s dvoma imperatívmi – jedným je kompozičná disciplína a istota, druhým je nevyhnutnosť neustáleho umeleckého hľadania a nachádzania nových výrazových prostriedkov. Dnes, už v pozícii čiastočne na škole pôsobiaceho dôchodcu, pripomínam, že kontakt s umeleckou Európou a celým svetom nie je zabezpečený definitívne, že o udržanie aktuálnosti hudobného jazyka treba neustále zápasiť. K tomu potrebuje skladateľ nielen otvorené hranice, ale aj podporu prostredia, v ktorom žije.

Vladimír Bokes (*1946) | Fúga pre 7 nástrojov (2012) | *heses–b*

Fúga je v hudbe symbolom tradície, poriadku a nezlyhávajúceho kompozičného remesla. Jej základom je téma, v tomto prípade sú to dve témy, ktoré postupne prinášajú hlasy nastupujúce jeden po druhom. Môžete namietnuť, že dnes žijeme v inom svete, plnom chaosu, s kritickým vzťahom k ustáleným hodnotám. Formu som zvolil v súvislosti so scenárom v umeleckom svete nevelmi frekventovaného projektu, v ktorom sa stretáva pedagóg so svojimi niekdajšími žiakmi. Keďže som pedagógom, čo iné ako fúgu som mal vymyslieť? Vy, skladatelia vo veku medzi 30 a 50 rokov, dnes prinášate tak potrebný nový tón našej hudby, preto sa môžem v tejto skladbe venovať spomienkam na minulosť. Tá je zašifrovaná kolážou citátov mojich starších, často dosiaľ neznámych skladieb. A napokon, možno je aj v tejto fúge niečo nové...

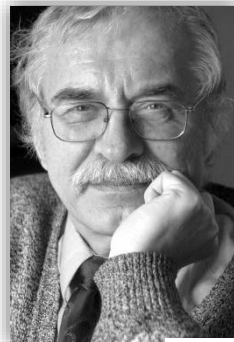

foto P. Kastl

www.vladimir.bokes.org

Boško Milaković (*1973) | 51 (2012) | klarinet | *b–es*

51 by sa dalo chápať ako 5. a 1. stupeň v harmónii, ako dominanta a tonika. Toto priamo vychádza aj zo zadania pre túto skladbu, ako tóny *b* a *es*. V skladbe som trikrát využil hlavu témy. Snažil som sa, aby bol tento prvok počuteľný, keď sa objaví. Správa sa ako kontrast. Sláčikové súzvky som robil FM syntézou (frequency modulation). Dychy dopĺňajú „harmóniu“ sláčikov napodobňovaním akustického fenoménu nazývaného „beating“, ktorý nastáva pri vlnách s blízkymi frekvenciami. Zaujíma ma farba, striedanie podobných farieb. Je pre mňa fascinujúci svet mikrointervalov a štvrttónov. Myslím si, že to je cesta, ako hudbou vyjadriť to „nehudobné“ – zvuky, ktoré nie sú založené na temperovanom ladení, ale vychádzajú z prírody, z prirodzeného „ladenia“. Skladba je venovaná prof. Vladimírovi Bokesovi.

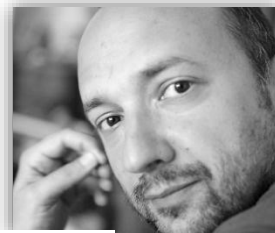

foto I. Radinović

Kompozíciu som u V. Bokesa študoval na HTF VŠMU v rokoch 1998 – 2003 a následne v rokoch 2003 – 2006 v rámci doktorandského štúdia na tej istej škole. Vďaka prof. Bokesovi som sa naučil byť v hudbe sám sebou. V súčasnosti pracujem v IT sektore ako programátor. Súkromne vyvíjam hru pre mobilný telefón a po večeroch skúšam robiť hudbu :)

www.hc.sk/src/skladatel.php?lg=sk&oid=1006

Lukáš Borzík (*1979) | Waiting for Górecki (2012) | klavír | *es–as*

Názov skladby – *Čakanie na Góreckého* (Henryk Mikołaj Górecki, 1933 – 2010), je parafrázou názvu známej hry Samuela Becketta. Zároveň je aj symbolickou pripomienkou a mojou osobnou poctou človeku, pre ktorého bola potreba byť v umení pravdivým (a to nielen pred sebou samým) jedinou možnou cestou. Po úvodnej téme, vyrastajúcej len z tónu *es*, nasleduje vlastná téma postavená na tónoch 7b (*b, es, as, des, ges, ces, fes, heses*) vhodne enharmonicky upravených (*b, dis, gis, cis, fis, h, e, a*), spracovaná na základe variačno-gradačného princípu a charakterových kontrastov. V závere skladby opäť dominuje jeden tón, tentoraz *as*.

foto V. Markovičová

Kompozíciu som u V. Bokesa študoval na HTF VŠMU v rokoch 2003 – 2008 (bakalárske a magisterské štúdium). Štúdium v kompozičnej triede prof. Bokesa mi dalo priestor, čas a protiváhu. Priestor pre individuálne nazeranie, čas na jeho zmysluplný rozvoj a protiváhu hlbokej ľudskej i umeleckej skúsenosti k mojej nezrelosti. V súčasnosti pôsobím ako pedagóg na VŠMU, Cirkevnom konzervatóriu a ZUŠ Eugena Suchoňa v Bratislave. Vo zvyšnom čase (veľa ho však už nezostáva) sa venujem takmer výlučne hudbe a komponovaniu.

www.lukasborzik.com

Tomáš Boroš (*1971) | Zlatá brána otvorená (2012) | hoboj | *as-des*

foto P. Kastl

Skladbu som nazval *Zlatá brána otvorená*, pretože obsahuje citát z tejto ľudovej detskej piesňovej hry. Tónový sled *so-la-so-mi* je v hudobnej pedagogike veľmi dôležitý. Pre mňa bol v hudobnej pedagogike dôležitý prof. Bokes, ktorého pedagogiku možno charakterizovať aj slovami z tejto detskej piesne – najmä spojením „brána otvorená“. Pri komponovaní mám rád zadania, pretože zdanlivé obmedzenia v skutočnosti živia tvorivé procesy. Takže, napriek tomu, že som v tomto období nemal „záľusk“ na komorný ansámbl, na hoboj a na dominantné *as*, napokon mi tieto požiadavky vydavateľa priniesli veľa zábavy a príjemných chvíľ. Moja skladba je vcelku prehľadná, nie je náročná na percepciu. Stačí počúvať, netreba sa usilovať postrehnúť, dešifrovať, či pochopiť... Skladba je venovaná Vladimírovi Bokesovi.

Kompozíciu som u V. Bokesa študoval na HTF VŠMU v rokoch 1994 – 1998 a potom neskôr aj v doktorandskom štúdiu (2010, ArtD.). Jeho pedagogické vedenie mi poskytlo slobodu v tvorbe, bolo pre mňa povzbudením, inšpiráciou, radosťou, zdrojom vedomostí, kľúčom k zručnosti a tiež pekným ľudským vzťahom. V súčasnosti pôsobím ako hudobný redaktor v Slovenskom rozhlasu a učím hudobno-pedagogické predmety na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty UK v Bratislave.

www.hc.sk/src/skladatel.php?lg=sk&oid=272

Marián Lejava (*1976) | Principium (2012) | viola | *des-ges*

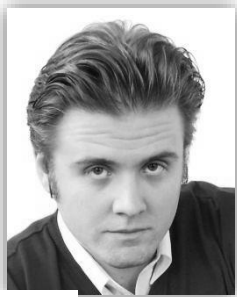

foto P. Kastl

Skladba má názov *Principium*, čo v latinčine znamená *počiatok* i *princíp*. Zvolil som môj obľúbený nástroj – violu, ktorá je nositeľom hlavnej hudobnej línie v pozícii sólistu. Skladba je počiatkom cyklu komorných koncertov pre rôzne sólové nástroje so sprievodom malých súborov so zmiešaným obsadením, no zároveň tvorí aj začiatok nového štýlu, ktorý sa v tejto skladbe pomaly rodí. Hlavným princípom je najmä dramatický spôsob rozvíjania hudobného pradiava a definovanie základných znakov vlastného harmonického jazyka založeného najmä na kombinácii chromatiky (12 tónov) a diatoniky (akordické mustre) na báze tónových centier. Charakteristickým intervalom je veľká sekunda, resp. veľká nóna (obrat cez oktavu). Skladba má 6 krátkych častí plynúcich bez prerušenia, so skrytým trojčastovým pôdorysom klasického koncertu

(rýchlo – pomaly – rýchlo). Jednotlivé časti sú: 1. Introduction, 2. Movement 1, 3. „Cadenza iníziála“, 4. Movement 2, 5. „Cadenza finala“, 6. Coda.

Bokesova téma projektu *7b*, so svojou nepravidelnou chromatickou rotáciou okolo meniaceho sa tónového centra, tvorí jeden zo základných princípov môjho hudobného jazyka. V skladbe sú ale miesta, kde sa zámerne približujem k Bokesovej téme, ktorú ale priamo necitujem. V pomeroch všetkých častí je využitý princíp zlatého rezu. V ťažisku skladby (4. časť) exponujem kryptogram mena prof. Bokesa (tóny B-C-E-Es) ako *hommage*. Táto časť je zároveň *passacagliou* (téma + 6 variácií a kóda), v ktorej ťažisku interpreti napokon jeho meno vyslovujú. Skladba ostentatívne rozvíja určité hudobné figúry a jej priebeh sa neustále navracia k tvaru prvého akordu sólovej violy. Nástroje ansámbľu vystupujú v pozícii komentátora violového partu i aktívneho spolutvorcu hudobnej situácie. Paradoxom sú dve kadencie, ktoré nepredstavujú sólistu klasickým spôsobom, ale tvoria akési dôvetky materiálu exponovaného v predchádzajúcich častiach. *Principium* som venoval Petrovi Zwiebelovi s Quasars Ensemble. Som rád, že môj plán napísať skladbu tomuto skvelému violistovi, som teraz mohol prostredníctvom projektu *7b* zrealizovať.

Kompozíciu pod vedením Vladimíra Bokesa som študoval na HTF VŠMU v rokoch 1996 – 2001 (magisterské štúdium) a potom aj v rokoch 2002 – 2005 (doktorandské štúdium). V roku 2010 som obhájil dizertačnú prácu a získal titul *artis doctor*. Profesor Bokes ma počas celého štúdia veľmi nenápadnou, ale zato účinnou formou nútil rozmýšľať o skladbe vo všetkých rovinách a súvislostiach. Každá hodina bola odhaľovaním nových tajomstiev, na ktorých riešenia som musel hľadať odpovede sledujúc jeho indicie a študujúc bohatú literatúru hudby, nielen 20. storočia. V súčasnosti som pedagógom dirigovania a skladby na HTF VŠMU v Bratislave. Aktívne dirigujem a komponujem.

www.marianlejava.sk

Miloš Betko (*1964) | Tiers (2012) | husle | ges–ces

Názov mojej skladby – *Tiers* (slov. *Poschodia* alebo *Vrstvy*), odkazuje na spôsob kompozičnej práce, ktorý som použil. Ide predovšetkým o hru s intervalmi (od unisona po septimy), ktorá vychádza z potenciálu spoločnej témy projektu *7b*. Každá zo siedmich vrstiev kompozície je „skúmaná“ osobitne, v horizontálnom slede. Skladbu venujem môjmu synovi Simonovi.

Kompozíciu som študoval u Vlada Bokesa na HTF VŠMU v rokoch 1986 – 1992. Potom som sa k nemu vrátil ešte aj v druhej polovici môjho doktorandského štúdia na tej istej škole, ktoré som dovŕšil v roku 2010. Pod jeho pedagogickým vedením som pre seba objavil, že hudobná skladba môže byť viacvrstvové médium. Skladateľ môže vytvoriť „racionálny rámec“, ktorý „vyplní“ hudbou, alebo môže prvotné „hudobné emócie“ „racionálne usmerniť“. Takýmto spôsobom môže byť skladba obohatená o novú vrstvu, ktorú je však nezriedka možné odкрыť len pozorným štúdiom notovej partitúry. Od roku 2006 sa popri komponovaní a hudobnej réžii venujem vydavateľským aktivitám v oblasti vážnej hudby.

foto M. Švaralová

www.betko.sk

Ivan Buffa (*1979) | Organismo (2012) | flauta | ces–fes

Názov skladby reflektuje spôsob, akým komunikujú nástroje komorného súboru ako samostatne fungujúce jednotky v rámci celku (organizmu). Táto nová kompozícia nadväzuje na tie predošlé (*The Four Agreements, Rebirth*), ktoré podobným výrazovým spôsobom vyjadrujú emancipáciu dynamických hudobných nápadov v hudobnom čase. V skladbe ide o seriálne poňatú organizáciu materiálu, takže

foto P. Kastl

celý proces vychádza z niekoľkých tónov podliehajúcich niekoľkým vertikálnym a horizontálnym spracovaniám. Mottom skladby je hudobný dynamizmus, vtessený do zrozumiteľnej formovej štruktúry tak, aby poslucháčovi zostala napokon možnosť intenzívneho, nerušeného počúvania hudobného toku. Každý úsek skladby dokumentuje niečo, čo vychádza akoby z môjho najhlbšieho vnútra. Roztancované rozšafné gestá a z nich rezultujúce hudobné emócie. V závere skladby sa v motíve opakovaného tónu objavuje v sólisticky poňatej flaute tón *fes*. Skladba je venovaná pamiatke Jána Palacha.

Kompozíciu som študoval u Vladimíra Bokesa na HTF VŠMU v rokoch 2000 – 2005 a potom v doktorandskom štúdiu v rokoch 2005 – 2008. Pod jeho pedagogickým vedením som získal istotu, že cesta, ktorou sa (nielen v kompozícii) uberám, je správna a má nespochybniteľný zmysel. Dôsledky toho cítim dodnes a budú ma pravdepodobne sprevádzať ešte veľmi dlho. V súčasnosti pôsobím ako pedagóg skladby a teoretických predmetov na HTF VŠMU v Bratislave. Zároveň pôsobím ako umelecký vedúci a dirigent Quasars Ensemble, kde sa uplatňujem aj ako interpret – klavirista.

www.hc.sk/src/skladatel.php?lg=sk&oid=996

Ján Zach (*1967) | *Sectio Aurea* (2012) | violončelo | *fes-heses*

foto P. Kruh

Sectio Aurea – zlatý rez, je vlastne ideálnou mierou proporcie (nielen) v umení. Jeho aktívnu implementáciu do tektoniky vlastných hudobných skladieb sa zaoberali viacerí skladatelia – Karlheinz Stockhausen, Béla Bartók, ale tiež Vladimír Bokes. Práve v prípade jeho kompozícií je táto „božská proporcia“ tým správnym kabalistickým kľúčom, odomykajúcim pozornému poslucháčovi skryté dimenzie jeho kompozícií. Názov mojej skladby symbolicky pripomína tento fakt. Motív zlatého rezu a jeho voľná reflexia tvorí jej kompozičnú pointu. Skladba nadväzuje na predchádzajúcu časť cyklu *7b* (I. Buffa: *Organismo*) symbolicky – prostredníctvom „prechodového“ tónu *fes*. Tento tón je takmer v celej skladbe permanentne rôznymi spôsobmi pripomínaný a tvorí akési tonálne centrum skladby,

najmä jej okrajových dielov. V závere skladby tvorí tón *heses* pomyselný most k záverečnej časti cyklu *7b – Fúge V*. Bokesa. Skladba je trojčastová s reprízou. Okrajové časti prebiehajú v metrickej pulzácii postupnosti 1-1-2-3-5-8-5-3-2-1-1, symbolizujúcej „ideálne“ miery stavebnej proporcie. Strednej časti dominuje kantiléna violončelového sóla, čo pre niekoho môže byť pripomienkou toho, že Vlado Bokes je pôvodne tiež violončelistom. Kolorit celej skladby som zámerne spracoval tak, aby z neho sálal duch školskej nešikovnosti, ktorá bola tak typická pre moje učňovské roky. Nech je táto skladba úsmevnou pripomienkou Vladovej obdivuhodnej učiteľskej trpezlivosti.

Štúdiom skladby v kompozičnej triede Vlada Bokesa na HTF VŠMU v rokoch 1987 – 1994 mi umožnilo poznávať *in vivo*, čo reálne znamená komponovať, o čom treba pri tom rozmýšľať, čo a ako zvažovať. Rovnako silná bola pre mňa ľudská skúsenosť Vladovej ukotvenosti v rodine – dodnes je pre mňa vzorom. Celkovo, spomienky na stretnutia na Nešporovej ul. u Bokesovcov patria medzi najkrajšie v mojom živote, za čo mu/im patrí moja vďaka. Momentálne žijem a tvorím v Seliciach. V Bratislave mám svoju psychoterapeutickú prax.

www.hc.sk/src/skladatel.php?lg=sk&oid=761

Quasars Ensemble

Komorné zoskupenie *Quasars Ensemble* založil v roku 2008 skladateľ Ivan Buffa za účelom naplnenia interpretačnej idey, ktorú zdieľal s hudobníkmi svojej generácie. Odvtedy sa súbor prezentuje na domácich aj zahraničných pódiiach a uvádza diela svetovej literatúry, ako aj tvorbu slovenských skladateľov, z ktorých viacerí priamo pre Quasars Ensemble napísali niekoľko úspešných diel. Prvou skladbou napísanou pre Quasars Ensemble bol *Strach* Martina Burlasa, za ktorú bol skladateľ odmenený cenou J. L. Bellu. Medzi priority súboru patrí tiež konfrontácia repertoára baroka a klasicisticko-romantickej epochy s novými, súčasnými skladbami (napr. projekt *Bach v kontexte*), ako aj prezentácia dôležitých ansámblových diel 20. storočia. Dramaturgická koncepcia koncertných programov preferuje tematickú jednotu skladieb. Značný priestor je venovaný skladbám mladých autorov.

Okrem účinkovania na najvýznamnejších domácich festivaloch a abonentných filharmonických koncertoch, súbor realizuje aj vlastné koncertné cykly v Bratislave a v ďalších slovenských mestách (festivalový projekt *Quasars Ensemble & Košice*). Súbor pravidelne hostuje na festivaloch v Nemecku, Rakúsku, Portugalsku, Bulharsku, Poľsku, Maďarsku a v Českej republike.

Pre Hudobný fond súbor realizoval profilové nahrávky diel V. Bokesa (*Vladimír Bokes – Chamber Music*, 2009) a L. Borzika (*Lukáš Borzík – Cantico delle Creature*, 2011). Vydavateľstvo Hevhetia vydalo v roku 2011 CD *Contemporary Reflections*, na ktorom súbor predstavuje diela významných súčasných svetových skladateľov, rovnako ako aj mladých slovenských autorov. Spolupráca so sólistkou Petrou Noskaiovou, pri príležitosti 100. výročia narodenia G. Mahlera, vyústila do vzniku ďalšieho CD Quasars Ensemble (Hevhetia, 2011), ktoré konfrontuje symfonické kompozície G. Mahlera a C. Debussyho v komorných úpravách A. Schönberga, s piesňovým dielom A. Albrechta.

V roku 2011 bol Quasars Ensemble odmenený štipendiom, v rámci ktorého sa v roku 2012 stane jedným zo sídelných komorných súborov počas Letných kurzov v nemeckom Darmstadte.

www.quasarsensemble.sk

foto P. Kastl

Pod pedagogickým vedením prof. Vladimíra Bokesa študovali kompozíciu:

Tomáš Schnitzer | 1982 – †1984

Morten Gaathaug (Oslo, Nórsko) | 1982 – 1983

Olga Danášová | 1984 – 1989, Mgr.

Miloš Betko | 1986 – 1992, Mgr. | 2010, ArtD.

Ján Zach | 1987 – 1994, Mgr.

Anders Flodin (Örebro, Švédsko) | 1989 – 1990

Peter Jantoščiak | 1990 – 1993, Mgr.

Marek Brezovský | 1993 – †1994

Marián Milučký | 1993 – 2000, Mgr.

Slavomír Kopecký | 1994 – 1995

Tomáš Boroš | 1994 – 1998, Mgr. | 2010, ArtD.

Petra Bachratá (Aveiro, Portugalsko) | 1994 – 2000, Mgr. | 2010, ArtD.

Marián Lejava | 1996 – 2001, Mgr. | 2010, ArtD.

Peter Groll | 1998 – 2003, Mgr.

Boško Milaković | 1998 – 2003, Mgr.

Lucia Papanetzová | 1998 – 2003, Mgr. | 2010, ArtD.

Ivan Buffa | 2000 – 2005, Mgr. | 2008, ArtD.

Viliam Gräffinger | 2003 – 2008, Mgr.

Tomáš Rojček | 2003 – 2008, Mgr.

Lukáš Borzík | 2003 – 2008, Mgr. | 2011, ArtD.

Pavol Bizoň | 2005 – 2010, Mgr.

Alexander Döme | 2005 – 2010, Mgr.

Andrés Gutierrez Martinez (Mexiko) | 2006 – 2009, Bc. | J. Haydn Konservatorium Eisenstadt

Michal Palko | 2009 – 2011, Bc.

Súčasní žiaci prof. Vladimíra Bokesa:

Peter Dan Ferenčík | 2008 –

Milan Olšiak | 2008 –

Juraj Bajus | 2010 –

Alexej Temnov | 2011 –

USPORIADATELIA

Truc sphérique, občianske združenie

Stanica Žilina-Záriečie, Závodská cesta 3, 010 01 Žilina

tel.: 041/5005064, fax: 041/5623564, www.stanica.sk, info@stanica.sk

Stanica **Žilina-Záriečie**

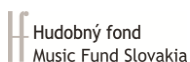
Slovak Music Bridge, v. o. s.

Beniakova 26, 841 05 Bratislava, tel.: 0903/473130

www.slovakmusicbridge.eu, publisher@slovakmusicbridge.eu

PROJEKT PODPORILI

LOGO 7b | Lenka Javorská

BULLETIN | Miloš Betko